

OOK BODEMONTSMETTINGS- MACHINES ZIJN KEURINGSPLICHTIG

Tijdens de vorige Belgische driejaarlijkse keuringscyclus (2011-2013) werden de bestaande keuringsprotocols voor de verschillende types spuittoestellen in het KB van 13 maart 2011 (BS 05/04/11) grondig aangepast om te voldoen aan de Europese richtlijn van oktober 2009. Aangezien ook bodemontsmettingsmachines onder het doelgebied van deze Europese richtlijn vallen, werd in dit KB een nieuw keuringsprotocol gepubliceerd specifiek voor bodemontsmettingsmachines.

— Johan Declercq & David Nuyttens, ILVO

In oktober 2009 werd een nieuwe Europese kaderrichtlijn gepubliceerd ter verwezenlijking van een duurzaam gebruik van pesticiden. Deze kaderrichtlijn maakt onder meer de keuring van alle professioneel gebruikte toepassingstechnieken voor gewasbeschermingsmiddelen verplicht in alle Europese lidstaten en beschrijft in grote lijnen de te keuren elementen bij veld- en boomgaardspuiten.

Door de weinige alternatieven voor een degelijke bodemontsmetting worden de erkenningen voor bodemontsmettingsmiddelen (bijvoorbeeld Chloorpicirine, DD-Telone) steeds tijdelijk verlengd voor

.....
Alle gekende bodemontsmettingsmachines werden eind februari 2014 al een eerste keer gekeurd.

een periode van 4 maanden, waardoor deze machines op korte en middellange termijn verder zullen worden gebruikt. Gezien de toxiciteit van de gebruikte producten beoogt het keuringsprotocol niet enkel de goede verdeling van het

ontsmettingsmiddel en de goede werking van de machine, maar ook een beperking van de risico's voor de gebruiker ervan. Ondertussen werden alle bij de keuringsdienst gekende bodemontsmettingsmachines al één keer gekeurd en kunnen we de eerste besluiten trekken.

Waar en wanneer

Bodemontsmettingsmachines worden steeds op het bedrijf gekeurd. Het is de bedoeling om al deze toestellen in een zelfde periode te keuren, telkens om de 3 jaar. Alle gekende bodemontsmettingsmachines werden eind februari 2014 al een eerste keer gekeurd. De volgende

keuringsronde zal bijgevolg plaatsvinden in februari 2017. Zijn er nog andere spuittoestellen aanwezig op het bedrijf, dan wordt de keuring van deze toestellen – indien mogelijk – gecombineerd met de keuring van de bodemontsmettingsmachine.

Toelatingsvoorwaarden

Aangezien bodemontsmettingsmachines werken met zeer toxische en vluchtige producten vraagt men in eerste instantie om een volledig zuiver gemaakt toestel aan te bieden. De uitwendige reiniging kan simpelweg met een hogedrukreiniger in combinatie met detergent. De inwendige reiniging van dit type toestellen is echter een stuk moeilijker. Aangezien bij normaal gebruik de binnenzijde van de tank niet gereinigd hoeft te worden, zijn deze machines niet voorzien van een tankreinigingssysteem. De enige manier om de tank te reinigen, is het toestel te vullen met water in combinatie met een tankcleaner en deze oplossing een nachtje te laten inwerken. Daarna kan je de tank nog eens naspoelen en vervolgens vullen met zuiver water. Het reinigen van het toestel moet altijd in de openlucht gebeuren en tijdens het reinigen van het toestel wordt best de nodige beschermingskledij gedragen, bestaande uit minimaal een actief koolmasker, handschoenen en een spuitoverall in combinatie met laarzen.

Veder moeten de aftakas en alle andere bewegende delen voldoende beschermd zijn en uiteraard mogen zich geen lekken voordoen.

Hoe gaat de keuring in zijn werk

In eerste instantie vraagt men het toestel te laten 'injecteren' bij een normale werkdruk. Tijdens deze fase controleert men of de druk stabiel blijft en of er zich geen lekkages voordoen in het vloeistof- en/of het perslucht-circuit. Blijft de druk stabiel, dan wordt vervolgens nagegaan of de drukregelaar werkt en worden alle kranen (inclusief de hoofdkraan) afzonderlijk bediend en nagekeken op hun correcte werking. Tijdens de reeds uitgevoerde keuringen werden hierbij geen noemenswaardige problemen vastgesteld.

Het belangrijkste onderdeel van de keuring bestaat uit het bepalen van de verdeling ter hoogte van de injectoren. Een goede verdeling van het ontsmettingsmiddel is belangrijk om een gelijkmatige ontsmetting te krijgen. Voor het opmeten van de verdeling maakt men gebruik van enkele emmers, een chronometer en een weegschaal. In eerste

instantie wordt de druk opnieuw bijgesteld op de normale werkdruk. Wanneer die stabiel blijft, wordt de hoofdkraan afgesloten. Onder elke injector wordt een lege emmer geplaatst. Als er een waterteller of flowmeter aanwezig is op het toestel, dan wordt de meterstand van de literteller/flowmeter genoteerd. Vervolgens wordt de hoofdkraan geopend en de chronometer gestart. Er wordt minimaal 1 minuut geïnjecteerd waarna de hoofdkraan wordt afgesloten en de stopwatch wordt afgedrukt.

Via het wegen van de opgevangen volumes en het bijbehorende chronometreeren van het debiet (l/min) van de individuele injectoren kan daarna het totale debiet en het gemiddelde debiet van alle injectoren worden berekend.

Het volume dat de waterteller/flowmeter aangeeft kan vergeleken worden met het totale opgevangen volume. Alle watertellers/flowmeters die getest werden werkten vrij nauwkeurig en binnen de voorgeschreven tolerantie die een afwijking toelaat van maximum 10%.

Op het einde van de keuring wordt het toestel drukloos gemaakt. Tijdens deze handeling checkt men of dit op een veilige en vlotte manier kan gebeuren. Het meest aangewezen is een aparte ontluchtingskraan (foto onder) met een naar beneden gerichte leiding waardoor gevaar voor contaminatie van de gebruiker vrijwel uitgesloten is. Eveneens kijkt men of de vulklep niet accidenteel kan geopend worden. Bij de tank op de foto is het niet ondenkbaar dat de hendel van de

Injectortank met **A** vulkraan, **B** ontluchtingskraan en **C** veiligheidsventiel.

Indien het debiet van één of meerdere individuele injectoren méér dan 10% afwijkt van het gemiddeld debiet wordt het toestel afgekeurd. Hier werden op 37% van de gekeurde machines problemen vastgesteld. Volumeverschillen van meer dan 20% per injector ten opzichte van het gemiddelde waren niet uitzonderlijk en er werden zowel overdoseringen als onderdoseringen vastgesteld. Vaak ging het om verstoppingen, maar soms ook om slecht gedimensioneerde leidingen.

Aangezien het opmeten van de verdeling vrij eenvoudig is, raadt men aan om de machine vooraf zelf eens te testen. Bij veelvuldig gebruik is op zijn minst een jaarlijkse test aangewezen.

vulklep ergens blijft haperen bij het rijden of door onbevoegden wordt geopend. Een eenvoudige oplossing kan er bijvoorbeeld in bestaan de hendel van de kraan na elke vulbeurt af te nemen. Verder moet er ook een overdrukventiel aanwezig zijn op de injectortank.

Na het drukloos maken van de injectortank worden de aanwezige manometers op de machine gedemonteerd en apart getest ten opzichte van een geijkte referentiemanometer. Afwijkingen van meer dan 10% worden niet getolereerd. Verder wordt de tankinhoudsmarkering nagekeken op aanwezigheid en leesbaarheid en wordt er gecontroleerd of er filters aanwezig zijn. Als er problemen worden vastgesteld bij de verdeling zal men de

Injector met vrije uitloop beschermd door koutermes.

toestand van de filters checken. In laatste instantie worden de kouters nagezien op slijtage en wordt gekeken of de injectoren afdoende beschermd zitten om blokkage of beschadiging te voorkomen.

Aangifte

De aangifte van een bodemontsmettingsmachine (of spuittoestel) moet schriftelijk worden overgemaakt aan de keuringsdienst met behulp van het standaardfor-

mulier voor aankoop-verkoop van een spuittoestel. Dit document kan je opvragen bij de keuringsdienst. Je kan het ook vinden op de website www.ilvo.vlaanderen.be/keuringspuittoestellen. Na de aangifte wordt automatisch per post een bewijs van aangifte opgestuurd. Na ontvangst van dit bewijs kan je de machine gebruiken. De bodemontsmettingsmachine wordt dan gekeurd in februari 2017. Een exacte datum en tijdstip wordt vooraf en in samenspraak vastgelegd. Verder is er op dit moment enkel vrijstelling van de keuring voor lansspuiten en rugspuiten. Alle andere types spuittoestellen moeten verplicht gemeld worden aan de keuringsdienst. ■

Op de website www.ilvo.vlaanderen.be/keuringspuittoestellen vind je meer informatie. Onder het tabblad aangiften kan je alle aangiften, verkopen, aankopen en buitengebruikstelling doorgeven aan onze dienst. Onder het tabblad formulieren is de huidige Belgische wetgeving keuring spuittoestellen opgenomen. Voorts vind je er een aantal beschrijvende artikels omtrent de keuring.